

Perspectief

jaargang 09 | december 2020

Nieuwe Normaal in 2021 !?

Dag in dag uit verwerken financiële markten het laatste nieuws in de beurskoersen. Het inprijzen van harde feiten gaat zeer snel en uiterst effectief. Waar financiële markten moeite mee hebben zijn **onzekerheden**. Onzekerheid veroorzaakt nerveus en irrationeel gedrag, waardoor prijzen sterk (neerwaarts) kunnen bewegen. De mate van nervositeit is af te lezen aan de VIX-indicator (volatility index), een index waarin overigens ook kan worden gehandeld. Gaande het jaar 2000 werden financiële markten in de greep gehouden door twee grote onzekerheden: **de coronapandemie en de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten**.

Joe Biden president van de VS

Met de verkiezing van Joe Biden als 46-ste president van de VS, is één onzekerheid uit de lucht. Niet dat deze president het roer volledig om zal gooien, maar de voorspelbaarheid van beleid onder Biden in vergelijking met Donald Trump zal flink toenemen. Het is wel aannemelijk dat de VS onder Biden een meer op zichzelf georiënteerde koers zal (blijven) varen, dan in de tijd van zijn vice-presidentschap onder Barrack Obama. De toon richting de rest van de wereld zal een stuk gematigder zijn en impulsieve acties zoals even op de koffie in Noord-Korea, hoeven we van de nieuwe leider niet te verwachten. Beurzen reageerden enthousiast op de verkiezing van Biden en dat is niet omdat deze democratische leider beter is voor de economie, maar vooral omdat wordt verondersteld dat met zijn aantreden de rust zal terugkeren.

Coronapandemie

Er wordt al een tijd gespeculeerd op een veilig en werkend vaccin tegen het Covid-19 virus. Nadat het Amerikaanse Pfizer begin november melding maakte van een effectief vaccin dat op relatief korte termijn in redelijke aantallen beschikbaar zou zijn, viel ook de tweede grote onzekerheid weg. Alhoewel er aanzienlijke logistieke uitdagingen bestaan op de weg van de medicijnfabriek naar de arm van de te vaccineren persoon, is de stemming op beurzen op voorhand zeer goed. Eindelijk is er uitzicht op herstel aan de horizon en kan er weer worden gecalculeerd op basis van een normaal functionerende economie. Die economie zal door allerlei ontwrichtende maatregelen, die dit jaar werden genomen wel op diverse onderdelen blijvend (versneld) zijn veranderd, denk hierbij vooral aan de digitale transformatie en de toegenomen populariteit van thuiswerken.

Coronaschade

De coronacrisis met alle vrijheidsbeperkende maatregelen die hiermee gepaard gaan, veroorzaakt veel financiële schade. Veel **bedrijven** in sectoren die zwaar zijn geraakt door de pandemie zijn extra schulden aangegaan om door de crisis heen te komen, terwijl de winstgevendheid onder druk is komen te staan. Ongetwijfeld zal de crisis leiden tot een toename van faillissementen. Ook op het gebied van overheidsfinanciën laat het virus zijn sporen na, want **overheden** hebben diep in de buidel moeten tasten om grote delen van de economie drijvende te houden en hiermee een veel diepere crisis af te wenden. Alles bij elkaar zal het geheel van schulden wereldwijd fors oplopen.

Attack of the Debt Tsunami

Het IIF (Institute of International Finance) berekende in een rapport met de titel "Attack of the Debt Tsunami" dat de mondiale schuld in september 2020 was opgelopen met \$ 15.000 miljard tot een bedrag van \$ 277.000 miljard. (€ 233.000 miljard).

De schuldenlast komt hiermee neer op **3,65 keer het BNP van de hele wereld !**

In de categorie overheidsschulden zien we dat de staatsschuld in de VS aan het einde van het derde kwartaal is opgelopen tot ruim 127% van het BNP. Een jaar eerder lag dit nog op 101,7%. Dit laatste cijfer was ongeveer gelijk aan het gemiddelde voor de landen van de eurozone. Een jaar later is de staatsschuld ratio voor het totaal van de eurozone ruim 115%

Waar gaat dit naar toe?

Schulden zullen vroeg of laat moeten worden afgelost en na een periode, waarin schulden te hoog zijn opgelopen zijn diverse scenario's denkbaar. Eén voorbeeld is Japan. In Japan zien we na een periode van uit de hand gelopen schulden al decennia lang een situatie van lage groei en lage inflatie. Ook een periode met juist hoge inflatie is daarentegen niet uit te sluiten.

Eurozone

Anders dan bijvoorbeeld de VS of Japan is de eurozone een conglomeraat van diverse economieën en nationaliteiten met veel soevereiniteit. De geschiedenis heeft geleerd dat het in tijden van (financiële) crisis enorm moeilijk is om eenheid en solidariteit te bewerkstelligen. Met de huidige ontwikkeling van nationale schulden, waarbij die van het toch al zwakke Italië waarschijnlijk groeit tot boven 150% van het BBP, wordt dat natuurlijk niet eenvoudiger. Ga er maar van uit dat dit na corona nog voor vuurwerk gaat zorgen.

B&W Investment Consultants heeft ruim 30 jaar ervaring in vermogensbeheer. Wij adviseren vermogende particulieren, stichtingen en kleine pensioenfondsen bij de keuze van de juiste vermogensbeheerder en treden aansluitend op als *persoonlijke behartiger van uw financiële belangen.*

OBJECTIEVE SELECTIE VAN VERMOGENSBEHEER

Martin Bezemer

Veerdam 28, 3351 AK Papendrecht

06 - 38 32 31 06

m.bezemer@bw-ic.nl

Robert Withaar

Koninginneweg 17, 3077 LE Rotterdam

06 - 83 53 49 02

r.withaar@bw-ic.nl